

עמ"ת 59094-10-25 - מוחמד בן חוסיין חאג' יחיא נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עמ"ת 59094-10-25

לפני: כבוד השופטת דפנה ברק-ארז

העורר: מוחמד בן חוסיין חאג' יחיא
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20.10.2025 במ"ת 17393-08-25 שניתנה על-ידי כבוד השופטת א' דניאלי י"ג חשוון תשפ"ו (04 נובמבר 2025)
בשם העורר: עו"ד שועאע מנצור
בשם המשיבה: עו"ד פלג ינון

החלטה

1. בפני ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 20.10.2025 (מ"ת 17393-08-25, השופטת א' דניאלי). בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים כנגדו.

2. בתמצית יצוין כי העורר הוא אחד מעשרה נאשמים שלהם מיוחסות, בעיקרו של דבר, עבירות של סחר בנשק מול סוכן משטרת. כתב האישום שהוגש ביום 7.8.2025 לבית המשפט המחוזי, המונה שנים עשר אישומים, מייחס לעורר אישום אחד מסוג זה (ת"פ 17286-08-25).

3. ביום 21.7.2025 נעצר העורר ומעצרו הוארך מעת לעת. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה גם בקשה למעצרו של העורר עד לתום ההליכים. מבלי לפרט יצוין כי המדינה טענה שיש בידיה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר, וכן כי קיימות עילות מעצר בעניינו. ביום 11.9.2025 התקיים דיון בפני בית המשפט המחוזי שבמהלכו הסכים בא-כוח העורר לקיומן של ראיות לכאורה ועילות מעצר, אך ביקש כי יוגש בעניינו תסקיר מטעם שירות המבחן. בתום הדיון הורה בית המשפט המחוזי על הכנת תסקיר כאמור, וקבע כי החלטה סופית בדבר מעצרו של העורר תתקבל לאחר הגשת התסקיר.

4. ביום 16.10.2025 הגיש שירות המבחן את התסקיר. בתסקיר פורט הרקע המשפחתי התקין של העורר, לצד קשייו האישיים, ובכלל זה מצבו הנפשי והמעקב הפסיכיאטרי בעניינו. כמו כן, צוין כי שירות המבחן נפגש בין השאר עם בני משפחתו של העורר שהוצעו כמפקחים - כולם אנשים נורמטיביים, אך נמצא כי גישתם ביחס אליו מקלה באופן שיקשה עליהם לזהות מצבי סיכון אפשריים. בסופו של דבר שירות המבחן נמנע מלהמליץ על חלופה למעצר מאחורי סורג ובריח.

5. בהמשך לכך, ביום 20.10.2025 התקיים דיון נוסף בבית המשפט המחוזי. בא-כוחו של העורר הלין על כך שהתסקיר שהוגש לא בחן את הוריו של העורר כמפקחים אפשריים, ואף לא נדרש לקשר בין מצבו הנפשי לבין ביצוע העבירות המיוחסות לו. עוד הוטעם כי מצבו הנפשי האמור לא מאפשר להותיר את העורר במעצר מאחורי סורג ובריח. מנגד, באת-כוח המדינה טענה כי אין קשר בין הקשיים הנפשיים שמהם סובל העורר לבין ביצוע העבירות המיוחסות לו, וכי מכל מקום - חזקה על שירות בתי הסוהר שידע לספק לעורר את המענה הטיפולי המתאים. כמו כן, יצוין כי במהלך הדיון בחן בית המשפט המחוזי את המועמדים לפיקוח שהתייצבו לדיון.

6. בתום הדיון נתן בית המשפט המחוזי את החלטתו הנזכרת בפתח הדברים, שבה הוא הורה על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים. בעשותו כן, ייחס בית המשפט המחוזי משקל למדיניות הנוהגת, לפיה נקודת המוצא בכל הנוגע לנאשמים בעבירות נשק היא מעצר עד תום ההליכים. לצד זאת, בית המשפט המחוזי ציין כי לא הוצג טיעון שקושר בין מצבו הנפשי הנטען של העורר לבין ביצוע העבירה המיוחסת לו, בין היתר בשים לב לכך שנמצא כי שיקול הדעת ובוחן המציאות שלו תקינים. לבסוף ציין בית המשפט המחוזי כי נוכח התרשמותו של שירות המבחן מהעורר לא נדרש פירוט לגבי התאמתם של כל אחד המפקחים שהוצעו. על כן, בשל הנסיבות המתוארות בית המשפט המחוזי מצא שלא לסטות מנקודת המוצא האמורה ביחס לעבירות נשק.

7. הערר שבפני מכוון כלפי החלטתו של בית המשפט המחוזי. העורר שב בו, בין היתר, על טענותיו שלפיהן מצבו הנפשי לא מאפשר את מעצרו מאחורי סורג ובריח. כן נטען כי שירות המבחן לא בחן את אביו ואמו של העורר כמפקחים אפשריים וכי התסקיר שנערך בעניינו לא כלל התייחסות מספקת למצבו הנפשי. עוד מודגש כי אין לחובתו של העורר עבר פלילי מכביד. לפיכך, העורר עותר להעברתו לחלופת מעצר או לכל הפחות למעצר בפיקוח אלקטרוני, באופן שיאפשר לו לקבל טיפול נפשי.

8. הדיון בפני התקיים ביום 4.11.2025, ובו שבו הצדדים על עיקרי טענותיהם. בא-כוחו של העורר הפנה את תשומת הלב למסמכים שהגיש בבית המשפט המחוזי הנוגעים לטיפול הפסיכיאטרי שקיבל העורר עובר להליך המעצר. כמו כן, בא-כוח העורר הדגיש את החשיבות הנודעת לבדיקה מעמיקה של התאמת ההורים לפיקוח, וציין שאף בנסיבות המקרה דנן הם המתאימים ביותר לשמש כמפקחים על העורר. באת-כוח המדינה מצדה סמכה את ידיה על החלטתו של בית המשפט המחוזי, וציינה כי מהכתובים עולה ששירות המבחן ובית המשפט המחוזי בחנו את הוריו של העורר.

9. לאחר ששקלתי את הדברים אני סבורה כי יש מקום להורות על הגשת תסקיר משלים מטעם שירות המבחן שבו תיבחן בצורה מפורטת שאלת התאמתם של הורי העורר לשמש כמפקחים אנושיים עליו, לצדו של פיקוח אלקטרוני. אינני מקבלת את הטענה שהתסקיר לא התייחס לעניינם של ההורים. אולם, אני סבורה שההצדקה לבחינה ספציפית נוספת נעוצה בתיעוד האובייקטיבי שהוצג בפני ביחס למצבו הנפשי של העורר, אשר ממנו עולה כי העורר סובל מתסמינים שהופכים את שהותו במעצר למכבידה במיוחד. מבלי לפרט יצוין כי הסיכומים הרפואיים (שנכתבו לפני הליך המעצר) התייחסו ל"מצב חרדתי ודכאוני מלווה בהתקפי פאניקה" וכן "חוסר שינה ונדודי שינה סיוטים ממושכים". אני סבורה שנתונים אלה מצדיקים העמקה נוספת בבחינתן של חלופות ביחס לנאשם נטול עבר פלילי משמעותי. כל זאת, מבלי לגרוע מן המדיניות המשפטית הכללית בסוגית המעצרים של נאשמים בעבירות נשק. דומה שזהו מקרה שבו יש לעשות מאמץ לייצר מערך פיקוח מעובה כחלופה למעצר מאחורי סורג ובריח (ראו למשל: עמ"ת 49479-09-24 פלוני נ' מדינת ישראל (7.10.2024)).

10. שירות המבחן יגיש תסקיר משלים כאמור לבית המשפט המחוזי לא יאוחר מיום 2.12.2025. לאחר מכן בית המשפט המחוזי יקיים דיון נוסף בעניין ויחליט כחכמתו.

11. סוף דבר: הערר מתקבל באופן חלקי כמפורט בפסקה 10 לעיל.

ניתנה היום, כ"ב חשוון תשפ"ו (13 נובמבר 2025).

דפנה ברק-ארז
שופטת